

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 17.01.2017
Avaldamismärge: RT I, 03.01.2017, 2

Välja kuulutanud
Vabariigi President
22.12.2016 otsus nr 41

Välismaalaste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 14.12.2016

§ 1. Välismaalaste seaduse muutmine

Välismaalaste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 41 lõiget 1 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva Eestis viibimise õiguse pikaajalise viisana vormistamise taotluse läbivaatamine.”;

2)paragrahvi 43 lõiget 1 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:

„9) Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/66/EL kolmandate riikide kodanike liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta ettevõtjasisese üleviimise korral (ELT L 157, 27.05.2014, lk 1–22) alusel antud ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja elamisluba (edaspidi *ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja elamisluba*).”;

3)paragrahvi 43 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja elamisluba on seaduslikuks aluseks Eestis viibimiseks ettevõtjasisese üleviimise raames tehtava töö eesmärgil ning liikumisel transiidina teise Euroopa Liidu liikmesriiki ettevõtjasisese üleviimise eesmärgil.”;

4)paragrahvi 44 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Teise Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutuse antud ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja elamisloa alusel võib Eestis viibida ettevõtjasisese üleviimise eesmärgil selle elamisloa kehtivusaja jooksul.”;

5)paragrahvi 47 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui välismaalane on taotlenud viibimisaja pikendamist ajutise viibimisaja jooksul, on tema Eestis viibimine seaduslik tema taotluse läbivaatamise ajal.”;

6)paragrahvi 49 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viibimisaja pikendamisest keeldumise korral teavitatakse välismaalast keeldumise õiguslikust alusest.”;

7)paragrahvi 53 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viibimisaja ennetähtaegse lõpetamise korral teavitatakse välismaalast lõpetamise õiguslikust alusest.”;

8)paragrahvi 60 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „180-päevase” tekstiosaga „365-päevase”;

9)paragrahvi 60 täiendatakse lõigetega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„(6) Välismaalase kogu viibimisaeg pikaajalise viisa alusel ei tohi ületada 548 päeva 730 järjestikuse päeva jooksul, kui välisleping ei sätesta teisiti.

(7) Käesoleva paragrahvi lõiget 6 ei kohaldata välismaalase suhtes, kelle lühiajaline töötamine on registreeritud käesoleva seaduse § 106 lõike 10 alusel, kui välismaalane on eelnevalt riigis viibinud pikaajalise viisa alusel muul eesmärgil kui hooajatöö.”;

10)seadust täiendatakse §-ga 62³ järgmises sõnastuses:

„§ 62³. Pikaajalise viisa taotluse õiguslik mõju

Kui välismaalane on taotlenud pikaajalist viisat käesoleva seaduse §-s 91¹ sätestatud korras, on tema Eestis viibimine seaduslik tema taotluse läbivaatamise ajal.”;

11)paragrahvi 66 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viisa andmisest keeldumise korral teavitatakse välismaalast keeldumise õiguslikust alusest.”;

12)paragrahvi 67 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Pikaajalise viisaga määratud viibimisaega pikendatakse lühiajaliseks Eestis töötamiseks tingimusel, et välismaalase kogu viibimisaeg pikaajalise viisa alusel ei ületa 548 päeva 730 järjestikuse päeva jooksul.”;

13)seadust täiendatakse §-ga 68¹ järgmises sõnastuses:

„§ 68¹. Viibimisaja pikendamine seoses välismaalase lühiajalise Eestis töötamisega

(1) Kui välismaalane taotleb viisaga määratud viibimisaja pikendamist käesoleva seaduse § 67 lõike 4¹ alusel, peab tema lühiajaline Eestis töötamine olema eelnevalt Politsei- ja Piirivalveametis registreeritud.

(2) Kui välismaalase viibimisaega pikendatakse käesoleva seaduse § 67 lõike 4¹ alusel, võib pikendada välismaalase abikaasa, alaealise lapse ja täisealise lapse, kes ei ole tervises seisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, pikaajalise viisaga määratud viibimisaega samadel tingimustel nagu nimetatud välismaalasel.”;

14)paragrahvi 69 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui välismaalane on taotlenud viibimisaja pikendamist viisa kehtivusajal, on tema Eestis viibimine seaduslik tema taotluse läbivaatamise ajal.”;

15)paragrahvi 71 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viibimisaja pikendamisest keeldumise korral teavitatakse välismaalast keeldumise õiguslikust alusest.”;

16)paragrahvi 72 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Ühekordse pikaajalise viisa kehtivus lõpeb:

- 1) viisa kehtivusaja lõppemisel;
- 2) viibimisaja lõppemisel, kui viisa kehtivusaeg ei lõpe varem;
- 3) välismaalase Eestist lahkumisel;
- 4) viisa tühistamisel;
- 5) viisa kehtetuks tunnistamisel;
- 6) Eesti pädeva asutuse poolt elamisloa andmisel.”;

17)paragrahvi 73 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Mitmekordse pikaajalise viisa kehtivus lõpeb:

- 1) viisa kehtivusaja lõppemisel;
- 2) välismaalasele viisaga lubatud Eestisse sisenemiste arvu täitumisest arvates viisaga määratud viibimisaja lõppemisel, kui viisa kehtivusaeg ei lõpe varem;
- 3) välismaalasele viisaga lubatud Eestisse sisenemiste arvu täitumisest arvates viisaga määratud viibimisaja lõppemisel, kui välismaalane ei lahku Eestist varem;
- 4) välismaalasele viisaga lubatud Eestisse sisenemiste arvu täitumisest arvates välismaalase Eestist lahkumisel, kui viibimisaeg või viisa kehtivusaeg ei lõpe varem;
- 5) viisa tühistamisel;
- 6) viisa kehtetuks tunnistamisel;
- 7) Eesti pädeva asutuse poolt elamisloa andmisel.”;

18)paragrahvi 79 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viisa tühistamise ja kehtetuks tunnistamise korral teavitatakse välismaalast tühistamise ja kehtetuks tunnistamise õiguslikust alusest.”;

19)paragrahvi 82 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Politsei- ja Piirivalveamet on kohustatud kooskõlastama Eestis viisa andmise valdkonna eest vastutava ministri määratud asutusega.”;

20)paragrahvi 82 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui valdkonna eest vastutava ministri määratud asutus ei kooskõlasta viisa andmist, peab konsulaarametnik või Politsei- ja Piirivalveamet viisa andmisel oma otsust viisaregistris põhjendama.”;

21)seadust täiendatakse §-ga 82¹järgmises sõnastuses:

„§ 82¹. Eestis viisa andmise pädevus

Viisa andmise või andmisest keeldumise Eestis otsustab Politsei- ja Piirivalveamet.”;

22)seadust täiendatakse §-ga 91¹järgmises sõnastuses:

„§ 91¹. Viisa taotlemine Politsei- ja Piirivalveametis

(1) Politsei- ja Piirivalveametis võib pikaajalist viisat taotleda välismaalane, kes viibib Eestis seaduslikult käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktides 1–4 ja 6–9 nimetatud alusel.

(2) Pikaajalise viisa taotlemiseks Politsei- ja Piirivalveametis peab välismaalane või tema esindaja ilmuma isiklikult Politsei- ja Piirivalveametisse.

(3) Välismaalane võib pikaajalise viisa taotluse Politsei- ja Piirivalveametile esitada esindaja kaudu, kui välismaalase tervise seisund ei võimalda tal pikaajalise viisa taotlemiseks isiklikult Politsei- ja Piirivalveametisse pöörduda ning tema viimase viisa taotlemisel võetud sõrmejäljed võimaldavad isiku tuvastada ja vastavad käesoleva seaduse § 101 lõike 1 punktide 5–7 alusel kehtestatud nõuetele.”;

23)paragrahv 94 tunnistatakse kehtetuks;

24)paragrahvis 96 asendatakse sõnad „kaubanduslikule vahendajale” sõnadega „välisele teenuseosutajale”;

25)seadust täiendatakse §-ga 99¹järgmises sõnastuses:

„§ 99¹. Tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva viibimisõiguse vormistamine

(1) Tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva õiguse Eestis viibida võib vormistada pikaajalise viisana.

(2) Tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva viibimisõiguse vormistamiseks peab välismaalane või tema esindaja ilmuma isiklikult Politsei- ja Piirivalveametisse.”;

26)paragrahvi 100¹lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Viisa andmisest keeldumise, viisa tühistamise, viisa kehtetuks tunnistamise, viibimisaja pikendamise keeldumise ja viibimisaja ennetähtaegse lõpetamise otsuses (edaspidi käesolevas alljaotises *otsus*) teavitatakse välismaalast otsuse vaidlustamise võimalusest, kohast, tähtajast ja korrast.”;

27)paragrahvi 100¹täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Välismaalane võib esitada avalduse otsuse uuesti läbivaatamiseks (edaspidi käesolevas alljaotises *avaldus*) 30 päeva jooksul otsuse teatavaks tegemise päevast arvates.”;

28)paragrahvi 101 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega:

1) viibimisaja pikendamise taotluse vormi ja selle täitmise nõuded ning taotluse esitamise tähtajad;

2) viisa andmise kooskõlastamiseks pädevate asutuste loetelu;

3) viisakleebise andmeväljale „MÄRKUSED” kantavate riigisiseste märgete loetelu;

4) tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva Eestis viibimise õiguse pikaajalise viisana vormistamise taotluse täitmise nõuded ning taotlemisel esitatavate andmete, mis on vajalikud isikusamasuse tuvastamiseks ja otsuse tegemiseks, loetelu ja nende esitamise nõuded.”;

29)paragrahvi 101 lõiget 5 täiendatakse pärast sõna „nõuded” sõnadega „ning taotluse esitamise tähtajad”;

30)paragrahvi 105 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Ilma töötamiseks antava elamisloata võib Eestis töötada välismaalane:

- 1) kellel on Schengeni konventsiooni liikmesriigi pädeva asutuse antud viisa või elamisluba ja kes omab nimetatud liikmesriigis töötamise õigust, kui välismaalase Eestis töötamine on seotud ettevõtte asumisega Eestisse ja välismaalasel on seaduslik alus Eestis viibimiseks;
- 2) kes on Välisministeeriumi poolt akrediteeritud ajakirjanik, kellel on Eestis viibimiseks seaduslik alus ning kelle töötamisaeg ei ületa 270 päeva 365 järjestikuse päeva jooksul.”;

31)paragrahvi 106 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lühiajaliselt võib Eestis töötada välismaalane, kellel on seaduslik alus Eestis ajutiseks viibimiseks ning kelle töötamine on enne tööle asumist registreeritud Politsei- ja Piirivalveametis.”;

32)paragrahvi 106 täiendatakse lõigetega 1¹–1⁴ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Välismaalase lühiajalise Eestis töötamise võib registreerida, kui:

- 1) välismaalasel on töökoha täitmiseks nõutav kvalifikatsioon, haridus, tervise seisund ja töökogemus ning vajalikud erialaoskused ja teadmised;
- 2) tööandja on Eestis registreeritud.

(1²) Lühiajalise Eestis töötamise registreerimise nõuded peavad olema välismaalase lühiajalise Eestis töötamise jooksul jätkuvalt täidetud.

(1³) Lühiajaline Eesti töötamine on lubatud kuni 270 päeva 365 järjestikuse päeva jooksul, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti.

(1⁴) Käesoleva paragrahvi lõiget 1³ ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- 1) töötamine õpetajana Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses;
- 2) teaduslik tegevus, kui välismaalasel on selleks erialane ettevalmistus või kogemus, või töötamine õppejõuna Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses;
- 3) töötamine tippspetsialistina, kui välismaalasel on selles valdkonnas töötamiseks erialane ettevalmistus.”;

33)paragrahvi 106 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „lõike 1 punkti 12” tekstiosaga „lõike 1⁴ punkti 3”;

34)paragrahvi 106 lõike 4 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1⁴ punktis 3 nimetatud alusel võib lühiajalise töötamise registreerida, kui äriühing, kuhu välismaalane tööle asub, on olnud Eestis registreeritud vähemalt 12 kuud ning lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ sätestatud tingimustele on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest.”;

35)paragrahvi 106 lõikes 5 asendatakse tekstiosa „lõike 1 punktis 12” tekstiosaga „lõike 1⁴ punktis 3”;

36)paragrahvi 106 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Välismaalase lühiajalise Eestis töötamise võib registreerida ka juhul, kui tegemist on renditööga kasutajaettevõtja juures töölepingu seaduse § 6 lõike 5 tähenduses, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 13 nimetatud alusel.”;

37)paragrahvi 106 täiendatakse lõigetega 10–14 järgmises sõnastuses:

„(10) Välismaalase lühiajalise töötamise hooajatöötajana võib registreerida, kui:

- 1) välismaalane asub tööle käesoleva seaduse § 110 lõike 3 alusel kehtestatud määruuses loetletud hooajast sõltuval tegevusalal;
- 2) tööandja on enne lühiajalise töötamise registreerimise taotluse esitamist sõlminud välismaalasega tähtajalise töölepingu või teinud tööpakkumise, millega väljendab tahet olla sõlmitava lepinguga õiguslikult seotud ja kohustub välismaalase tööle võtma sõlmitud lepingus või tehtud tööpakkumises kindlaks määratud tingimustel;
- 3) välismaalase majutus Eestis viibimise ajal on tagatud õigusaktides kehtestatud nõuetele vastavas eluruumis või majutusettevõttes.

(11) Hooajatöötaja käesoleva seaduse tähenduses on välismaalane, kelle alaline või peamine elukoht on kolmandas riigis ning kes viibib Eestis käesoleva seaduse § 43 lõike 1 punktis 1, 2 või 4 nimetatud alusel ning teeb hooajatööd Eestis registreeritud tööandjaga sõlmitud tähtajalise töölepingu alusel.

(12) Kui hooajatöötaja majutus on korraldatud tööandja poolt või kaudu, ei tohi majutuse maksumus olla ülemäära suur ega ebaproportsionaalne võrreldes välismaalase ühe kuu töötasuga ning majutuse maksumust ei tohi välismaalase töötasust maha arvata.

(13) Teise Euroopa Liidu liikmesriigi ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja elamisloaga on lühiajaline Eestis töötamine ettevõtjasisese üleviimise eesmärgil lubatud juhtivtöötaja, spetsialisti või praktikandina elamisloa kehtivusaja jooksul.

(14) Välismaalase lühiajalise töötamise ettevõtjasiseselt üleviidud töötajana käesoleva paragrahvi lõikes 13 nimetatud juhul võib registreerida, kui:

- 1) vastuvõttev üksus kuulub väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki asuva äriühinguga samasse kontserni või on äriühingu filiaal;
- 2) välismaalane saabub Eestisse ettevõtjasisese üleviimise eesmärgil;
- 3) ettevõtjasiseselt üleviidud töötajal on väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki paikneva äriühinguga tööleping, mille alusel vastuvõttev üksus kohustub isiku tööle võtma töölepingus kindlaks määratud tingimustel.”;

38)paragrahvi 107 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tööandja on kohustatud maksma välismaalasele, kelle lühiajaline Eestis töötamine on registreeritud, tasu, mille suurus on vähemalt võrdne Statistikaameti viimati avaldatud Eesti aasta keskmise brutokuupalgaga.”;

39)paragrahvi 107 lõige 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1¹) Tööandja on kohustatud maksma käesoleva seaduse § 106 lõike 1⁴ punktis 3 nimetatud juhul välismaalasele, kelle lühiajaline Eestis töötamine on registreeritud, tasu, mille suurus on vähemalt võrdne Statistikaameti viimati avaldatud Eesti aasta keskmise brutokuupalga ja koefitsiendi 2 korrutisega.”;

40)paragrahvi 107 täiendatakse lõikega 1² järgmises sõnastuses:

„(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tasu maksmise nõuet ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- 1) töötamine etendusasutuses loominguilise töötajana etendusasutuse seaduse tähenduses;
- 2) töötamine õpetajana Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses;
- 3) teaduslik tegevus, kui välismaalasel on selleks erialane ettevalmistus või kogemus, või töötamine õppejõuna Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses;
- 4) erialane tegevus sportlase, treeneri, spordikohtuniku või sporditöötajana vastava spordialaliidu kutsel;
- 5) töötamine kutseõppe või kõrgharidustaseme õppe eesmärgil praktika korras välisriigis asuva õppeasutuse või üliõpilasorganisatsiooni vahendusel või välisriigis asuva õppeasutuse suunamisel, kui see on õppeprogrammi osa;
- 6) töötamine noorteprojekti või -programmi raames, kui noorteprojekti või -programmi tunnustab Haridus- ja Teadusministeerium;
- 7) välisriigi diplomaatilise esinduse teenindamine Välisministeeriumi loal;
- 8) välismaalase, kes on vaimulik, nunn või munk, kutsub Eestisse usuline ühendus ning see kutse on kooskõlastatud Siseministeeriumiga;
- 9) välismaalasel on välislepingust tulenev õigus töötada Eestis ilma selleks eraldi luba omamata;
- 10) välismaalane on lähetatud töötaja Eestisse lähetatud töötaja töötingimuste seaduse tähenduses;
- 11) töötamine hooajatöötajana.”;

41)paragrahvi 107 lõiked 2 ja 2¹ tunnistatakse kehtetuks;

42)paragrahvi 107 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Välismaalasele makstava tasu suurus peab kuni lühiajalise töötamise lõpuni vastama lühiajalise töötamise registreerimise taotlemise ajal Statistikaameti viimati avaldatud andmetele.”;

43)paragrahvi 107¹ lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Välismaalane võib Eestis tööle asuda alates samast kalendripäevast, kui tööandja on välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerinud Politsei- ja Piirivalveametis, järgmistel juhtudel:

- 1) käesoleva seaduse § 106 lõigetes 1⁴ ja 13 nimetatud juhul;
- 2) töötamine hooajatöötajana käesoleva seaduse § 106 lõikes 10 sätestatud tingimusel, kui välismaalane on viimase viie aasta jooksul töötanud Eestis hooajatöötajana ja tema lühiajalise töötamise registreerimist ei ole käesoleva seaduse §-s 109 sätestatu kohaselt kehtetuks tunnistatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudel võib välismaalane Eestis tööle asuda alates sellest kalendripäevast, kui Politsei- ja Piirivalveamet on teinud otsuse registreerida välismaalase lühiajaline töötamine.”;

44)paragrahvi 108 lõike 1 punktid 4–7 tunnistatakse kehtetuks;

45)paragrahvi 108 lõike 1 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) välismaalane, tööandja, kasutajaettevõtja või vastuvõttev üksus on esitanud valeandmeid menetluses tähtsust omavate asjaolude kohta, on kasutanud pettust või on esitanud võltsitud dokumente.”;

46)paragrahvi 108 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Välismaalase Eestis töötamise registreerimisest võib keelduda, kui:

- 1) välismaalane, tema tööandja või kasutajaettevõtja on rikkunud käesolevat seadust ja tema karistus nimetatud rikkumise eest ei ole kustunud;
- 2) tööandjal või kasutajaettevõtjal on maksuvõlgnevusi ja need ei ole ajatatud;
- 3) tööandja või kasutajaettevõtja suhtes on algatatud pankrotimenetlus või likvideerimine, välja on kuulutatud ettevõtte pankrot või tööandjal või kasutajaettevõtjal puudub tegelik majandustegevus;
- 4) juriidilisest isikust tööandja või kasutajaettevõtja juhtorgani liikme, täisühingu osaniku või usaldusühingu täisosaniku või füüsilisest isikust tööandja või kasutajaettevõtja suhtes on kehtestatud ärikeeld;
- 5) välismaalase, tema tööandja või kasutajaettevõtja usaldusväärsus on põhjust kahelda.”;

47)paragrahvi 108 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui välismaalase Eestis töötamine on registreeritud käesoleva seaduse § 107¹lõike 1 kohaselt ning käesoleva seaduse § 106 lõikes 1⁴või 13 või § 107¹lõike 1 punktis 2 nimetatud tingimus lühiajalise Eestis töötamise registreerimiseks ei ole täidetud, tunnistab Politsei- ja Piirivalveamet lühiajalise Eestis töötamise registreerimisest keeldumise asemel välismaalase lühiajalise töötamise registreerimise kehtetuks käesoleva seaduse §-s 109 sätestatu kohaselt.”;

48)paragrahvi 109 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Välismaalase Eestis töötamise registreerimine tunnistatakse kehtetuks, kui ilmneb käesoleva seaduse § 108 lõikes 1 nimetatud Eestis töötamise registreerimisest keeldumise aluseks olev asjaolu.

(2) Välismaalase Eestis töötamise registreerimine võib kehtetuks tunnistada, kui ilmneb käesoleva seaduse § 108 lõikes 1¹ nimetatud Eestis töötamise registreerimisest keeldumise aluseks olev asjaolu.

(3) Käesoleva paragrahvi lõiget 2 ei kohaldata, kui välismaalane töötab Eestis käesoleva seaduse § 106 lõike 13 alusel.”;

49)paragrahvi 109¹tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata välismaalase taotluse läbivaatamise ajal, kui välismaalane taotleb käesoleva seaduse § 67 lõike 4¹alusel viibimisaja pikendamist või § 91¹alusel pikaajalist viisat.”;

50)paragrahvi 110 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Hooajatööle esitatavad nõuded ja hooajast sõltuvate tegevusalade loetelu kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”;

51)paragrahvi 150 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Eelnevalt Eestis elamise nõuet ei kohaldata, kui:

- 1) lähedasel sugulasel on tähtajaline elamisluba ning välismaalane ja lähedane sugulane, kelle juurde elama asumiseks elamisluba taotletakse, saavad Eestisse koos;
- 2) lähedasel sugulasel on Euroopa Liidu sinine kaart;
- 3) lähedasele sugulasele on antud tähtajaline elamisluba käesoleva seaduse § 210³alusel;
- 4) lähedasel sugulasel on tähtajaline elamisluba ettevõtjasiseseks üleviimiseks.”;

52)paragrahvi 178 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tööandja on kohustatud maksma välismaalasele tasu, mille suurus on vähemalt võrdne Statistikaameti viimati avaldatud Eesti aasta keskmise brutopalgaga.”;

53)paragrahvi 180 lõiget 1 ja lõike 2 punkte 2–5 täiendatakse pärast sõna „kasutajaettevõtja” sõnadega „või vastuvõttev üksus” vastavas käändes;

54)paragrahvi 185 täiendatakse lõikega 2²järgmises sõnastuses:

„(2²) Kui välismaalane taotleb tähtajalist elamisluba ettevõtjasiseseks üleviimiseks, määratakse tähtajalises elamisloas lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimustele kindlaks ka Eestis registreeritud vastuvõttev üksus.”;

55)paragrahvi 188 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud elamisloas kindlaks määratud töötamise tingimuse muutmiseks ei peeta seda, kui ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa kehtivusajal muudetakse käesoleva seaduse §-s 190¹⁴ nimetatud juhul Euroopa Liidu liikmesriiki, kui ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja viiakse üle samasse kontserni kuuluvasse teise Euroopa Liidu liikmesriigi vastuvõtvasse üksusesse.”;

56)paragrahvi 189 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud elamisloas kindlaks määratud töötamise tingimuse muutmiseks ei peeta seda, kui käesoleva seaduse §-s 190¹⁴ nimetatud juhul muudetakse ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa kehtivusajal Euroopa Liidu liikmesriiki, kui ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja viiakse üle samasse kontserni kuuluvasse teise Euroopa Liidu liikmesriigi vastuvõtvasse üksusesse.”;

57)seaduse 3. peatüki 1. jao 4. jaotist täiendatakse 4². alljaotisega järgmises sõnastuses:

„4². alljaotis **Tähtajaline elamisluba ettevõtjasiseseks üleviimiseks**

§ 190¹⁴. Tähtajaline elamisluba ettevõtjasiseseks üleviimiseks

Tähtajaline elamisluba ettevõtjasiseseks üleviimiseks on elamisluba töötamiseks, mis antakse välismaalasele, kes viiakse töötamise või praktika eesmärgil ettevõtjasiseselt üle Eestisse väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki paiknevast äriühingust Euroopa Liidu liikmesriigis paikneva äriühinguga samasse kontserni kuuluvasse äriühingusse või äriühingu filiaali (edaspidi *vastuvõttev üksus*).

§ 190¹⁵. Ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa taotlemine

(1) Välismaalane, kelle elukoht on väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki, esitab taotluse Eestisse ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja elamisloa saamiseks juhul, kui Eestis kavandatud viibimisaeg on kõige pikem kogu Euroopa Liidus kavandatud ettevõtjasisesest üleviimise ajast.

(2) Kui Eestis kavandatud viibimisaeg on vähemalt võrdne teises Euroopa Liidu liikmesriigis kavandatud töötamisajaga, võib välismaalane esitada taotluse Eestile, kui Eesti on esimene liikmesriik, kus ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja töötamist alustab.

§ 190¹⁶. Ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa suhtes kohaldatavad sätted

(1) Ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa andmisel, pikendamisel ja kehtetuks tunnistamisel kohaldatakse töötamiseks antava elamisloa regulatsiooni, arvestades käesolevas alljaotises sätestatud erisusi.

(2) Vastuvõtvale üksusele laienevad käesolevast seadusest tulenevad tööandja õigused, kohustused ja vastutus.

(3) Välisriigis töösuhte kohta sõlmitud leping loetakse töölepinguks, kui see vastab töölepingu seaduses töölepingu kohta sätestatule.

(4) Ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja töösuhte kohta sõlmitud lepingule kohaldatava õiguse valikul kohaldatakse rahvusvahelise eraõiguse seadust.

§ 190¹⁷. Välismaalasele esitatavad lisanõuded

Tähtajalise elamisloa ettevõtjasiseseks üleviimiseks võib anda välismaalasele, kes töötab ettevõtjasises üleviimise raames äriühingus:

- 1) spetsialistina, kui tal on vastuvõtva üksuse tegevusvaldkondade, töövõtete või juhtimise alased eriteadmised ning vastav kvalifikatsioon;
- 2) juhtivtöötajana, kui ta allub vastuvõtva üksuse juhatuse või nõukogu kontrollile ning juhib Eestis asutatud äriühingut, osakonda või selle allüksust;
- 3) praktikandina, kui ta omab akadeemilist kraadi ning praktika eesmärk on äritegevuse korralduse või meetoditega seotud väljaõppe saamine.

§ 190¹⁸. Ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa andmise lisatingimused

Tähtajalise elamisloa ettevõtjasiseseks üleviimiseks võib anda, kui:

- 1) vastuvõttev üksus kuulub väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki asuva äriühinguga samasse kontserni või on äriühingu filiaal;
- 2) ettevõtjasiseselt üleviidud töötajal on väljaspool Euroopa Liidu liikmesriiki paikneva äriühinguga tööleping, mille alusel kohustub vastuvõttev üksus isiku tööle võtma vastavalt töölepingus kindlaks määratud tingimustele;

3) ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja on vahetult enne äriühingu üleviimist töötanud äriühinguga samasse kontserni kuuluvast äriühingust või äriühingu filiaalis juhtivtöötajana või spetsialistina vähemalt 12 kuud järjest ning praktikandina vähemalt kuus kuud järjest.

§ 190¹⁹. Ettevõtjasiseselt üleviidud töötajale kohalduvad töötingimused

(1) Ettevõtjasiseselt üleviidud töötajale kohaldatakse järgmisi Eestis kehtestatud töötingimusi:

- 1) tööaeg;
- 2) puhkeae;
- 3) töötasu ja ületunnitöö hüvitamine;
- 4) põhipuhkuse kestus;
- 5) võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused.

(2) Ettevõtjasiseselt üleviidud töötajale kohaldatakse töötervishoiu ja tööohutuse seadust ka siis, kui see on talle vähem soodne kui välisriigi seaduse sätted. Käesolevas lõikes nimetatud nõuete täitmise tagab käesoleva seaduse § 190¹⁴alusel töötamise korral vastuvõttev üksus.

§ 190²⁰. Erisus töötamiseks antud tähtajalise elamisloa kehtivusajast

Tähtajaline elamisloa ettevõtjasiseseks üleviimiseks antakse kokku kõige kauemaks:

- 1) töötamiseks praktikandina kuni üheks aastaks;
- 2) töötamiseks juhtivtöötajana või spetsialistina kuni kolmeks aastaks.

§ 190²¹. Ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa pikendamine

Tähtajalist elamisloa ettevõtjasiseseks üleviimiseks võib pikendada praktikantide puhul kuni käesoleva seaduse § 190²⁰ punktis 1 ning juhtivtöötajate ja spetsialistide puhul kuni käesoleva seaduse § 190²⁰ punktis 2 nimetatud tähtaja saabumiseni.

§ 190²². Ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa andmisest keeldumise täiendavad alused

(1) Tähtajalise elamisloa ettevõtjasiseseks üleviimiseks andmisest keeldutakse, kui vastuvõttev üksus on loodud peamiselt ettevõtjasiseselt üleviidud töötajate Eestisse või Schengeni territooriumile sisenemise hõlbustamiseks.

(2) Ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa andmisest võib keelduda, kui:

- 1) vastuvõtva üksuse suhtes on algatatud pankrotimenetlus või likvideerimine või on välja kuulutatud ettevõtte pankrot ning tööandja tegelik majandustegevus puudub;
- 2) vastuvõtvat üksust on karistatud välismaalase ebaseadusliku töölevõtmise või töötamise võimaldamise eest.

§ 190²³. Ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa kehtetuks tunnistamise ning pikendamisest keeldumise täiendavad alused

(1) Ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa pikendamisest keeldutakse või luba tunnistatakse kehtetuks, kui:

- 1) vastuvõttev üksus on loodud peamiselt ettevõtjasiseselt üleviidud töötajate Eestisse või Schengeni territooriumile sisenemise hõlbustamiseks;
- 2) saabunud on käesoleva seaduse §-s 190²⁰ nimetatud tähtaeg;
- 3) vastuvõtva üksuse suhtes on algatatud pankrotimenetlus või likvideerimine, välja on kuulutatud ettevõtte pankrot või tööandja tegelik majandustegevus puudub.

(2) Ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa pikendamisest võib keelduda või loa võib kehtetuks tunnistada, kui välismaalane ei vasta enam ettevõtjasiseseks üleviimiseks tähtajalise elamisloa andmise tingimustele.

§ 190²⁴. Teabevahetuse korraldamine

Ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa alast teabevahetust Euroopa Liidu liikmesriikidega korraldab Siseministerium või valdkonna eest vastutava ministri määratud Siseministeriumi valitsemisala asutus.

§ 190²⁵. Välismaalase tagasivõtmine ettevõtjasiseseks üleviimiseks antava tähtajalise elamisloa alusel

Eesti võtab tagasi välismaalase, kellele on käesoleva seaduse § 190¹⁴ kohaselt väljastatud ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja luba ja kelle luba on kehtetuks tunnistatud või aegunud ettevõtjasisese üleviimise ajal teise Euroopa Liidu liikmesriiki.”;

58)paragrahvi 280 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) majutuse asukohta ja tingimuste muutumisest, kui välismaalase lühiajaline töötamine on registreeritud käesoleva seaduse § 106 lõike 10 alusel ja välismaalase majutus ei ole tagatud tööandja poolt või kaudu.”;

59)paragrahvi 285 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kui välismaalase lühiajaline Eestis töötamine on registreeritud käesoleva seaduse § 106 lõike 10 alusel ja välismaalase majutus on tagatud tööandja poolt või kaudu, on tööandja kohustatud teavitama Politsei- ja Piirivalveametit välismaalase majutuse asukohta ja tingimuste muutumisest.”;

60)paragrahvi 286 pealkirja täiendatakse pärast sõna „välismaalase” sõnaga „Eestis”;

61)paragrahvi 286 lõikeid 2 ja 3 täiendatakse pärast sõna „töötamiseks” sõnadega „, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti”;

62)seadust täiendatakse §-ga 286²järgmises sõnastuses:

„§ 286². Tööandja kohustus maksta lühiajaliselt Eestis töötavale või töötanud hooajatöötajale hüvitist

(1) Kui käesoleva seaduse § 106 lõike 10 alusel lühiajaliselt Eestis töötava välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimine tunnistatakse kehtetuks tööandjast või kasutajaettevõtjast tuleneval põhjusel käesoleva seaduse § 108 lõike 1¹punktide 1–4 alusel, kohustub tööandja maksuma välismaalasele hüvitist ulatuses, mis vastab töötasule, mida välismaalasel oleks olnud õigus saada lepingu tähtaja saabumiseni.

(2) Kui käesoleva seaduse § 106 lõike 10 alusel lühiajaliselt Eestis töötava välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerimine tunnistatakse kehtetuks kasutajaettevõtjast tuleneval põhjusel käesoleva seaduse § 108 lõike 1¹punktide 1–4 alusel, võib kasutajaettevõtjat kohustada tööandjaga solidaarselt maksuma välismaalasele hüvitist ulatuses, mis vastab töötasule, mida välismaalasel oleks olnud õigus saada lepingu tähtaja saabumiseni.

(3) Käesoleva seaduse alusel ei maksta hooajatöötajale hüvitist ulatuses, mida tal on õigus saada töölepingu seaduse või töötuskindlustuse seaduse alusel, välja arvatud töölepingu seaduse § 100 lõigetes 4 ja 5 ning § 109 lõikes 1 sätestatud hüvitist.

(4) Käesoleva seaduse § 106 lõike 10 alusel lühiajaliselt Eestis töötav välismaalane, kelle lühiajalise Eestis töötamise registreerimine tunnistatakse kehtetuks tööandjast või kasutajaettevõtjast tuleneval põhjusel käesoleva seaduse § 108 lõike 1¹punktide 1–4 alusel, võib hüvitise välja nõuda tsiviilkohtumenetluse seaduses sätestatud korras.”;

63)seadust täiendatakse §-ga 309⁷järgmises sõnastuses:

„§ 309⁷. Töötasu kohta sätestatud nõuete kohaldamise erisused

Kui lühiajalise töötamise registreerimise taotlus või tähtjalise elamisloa töötamiseks taotlus on esitatud enne 2017. aasta 17. jaanuarit, võib makstava töötasu puhul kohaldada käesoleva seaduse § 107 lõigetes 1–1²ning § 178 lõikes 1 sätestatud.”;

64)seaduse normitehnilist märkust täiendatakse tekstiosaga järgmises sõnastuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/36/EL kolmandate riikide kodanike hooajatöötajatena riiki sisenemise ja seal viibimise tingimuste kohta (ELT L 94, 28.03.2014, lk 375–390); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/66/EL kolmandate riikide kodanike liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta ettevõtjasisese üleviimise korral (ELT L 157, 27.05.2014, lk 1–22).”.

§ 2. Riigilõivuseaduse muutmise

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 276 pealkirja täiendatakse pärast sõna „Viisataotluse” sõnadega „, viibimisaja vormistamise”;

2)paragrahvi 276 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Tähtjalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva Eestis viibimise õiguse pikaajalise viisana vormistamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 30 eurot.”.

§ 3. Tööturuteenuste ja -toetuste seaduse muutmise

Tööturuteenuste ja -toetuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 täiendatakse punktiga 4¹järgmises sõnastuses:

„4¹) ajutiselt ja seaduslikult Eestis viibival välismaalasel, kelle lühiajaline töötamine on välismaalaste seaduse kohaselt registreeritud või kelle töötamise õigus tuleneb välislepingust ja kes töötab;”;

2)paragrahvi 6 lõike 6 punktis 2 asendatakse arv „4” arvuga „4¹”;

3)paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva seaduse § 3 punktis 4¹ nimetatud isikule, kes on töötajana arvele võetud, osutatakse üksnes käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tööturuteenuseid.”.

§ 4. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse muutmise

Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse § 17 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kui välismaalase teise Euroopa Liidu liikmesriigi väljastatud ettevõtjasisese üleviimise elamisloa tunnistatakse kehtetuks või see aegub ettevõtjasisese üleviimise tähtaja jooksul, võib välismaalase välja saata ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja elamisloa väljastanud Euroopa Liidu liikmesriiki.”.

§ 5. Isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmise

Isikut tõendavate dokumentide seaduse § 31 lõikes 1 asendatakse sõnad „rahvusvaheline kaitse” sõnaga „pagulasstaatus”.

§ 6. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2017. aasta 17. jaanuaril.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees